

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 1. ANUL XV.

Telegrafulu este de done ori pe septe-
mana: joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditu-
ra foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
caira espeditura. Pretiulu pronume-
ratiunei pentru Sabiu pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 13 Ianuaru 1867.

tru provincie din Monarchia pe unu anu
8 fl. ca pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru prin. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platesc pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s
pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a

Sabiu 1 Ianuaru 1867.

24. Inainte cu unu anu candu stamu pe pragulu
anului ce a espiratu asta nopte, ne sfermamu ca-
petele cu rescriptulu, prin carele se amanase „de-
ocamdata“ diet'a din Clusiu si prin care se con-
vocau deputatii ardeleni la diet'a de incoronare la
Pest'a, tocma cum si lu sferma astadi transilvanii
cu tramiterea de deputati in senatulu imperialu e-
straordinariu. Deosebirea se afla intru aceea, ca
cesti din urma, dupa indiciile diuaristice, nu se
voru cert'a de „lana caprina“ unu anu intregu, pen-
truca sa-si paralizeze actiunile constitutiunale, ci
se apuca de lucru, pentruca unde e lucru e vietia.

Daru sa ne reintorcemu dela acesta anticipa-
tiune si sa facemu o reprivire fugitiva asup'a in-
templarilor ce s'a petrecutu in decursulu anului
trecutu.

Diet'a din Pest'a, la care fura convocati si arde-
lenii, pre langa asigurarea si garantarea drepturilor
autonomice ale Transilvaniei, dura pana la 26 Iuniu a.
tr., fara de a fi inaintatu causa complanarei atatu fatia
cu provincie de dincolo de Lait'a catu si intre
natiunitatile cu cari ungurii locuiescu impreuna.
Dela datulu de mai susu, din caus'a viscoleloru ce
era venitu asup'a monarchiei, prin resbelulu celu
de done laturi, diet'a se amana pana in 19 Decem-
bre de candu a inceputu apoi a-si tine siedintiele
pana in momentulu de fatia.

Ne-aru duce pre departe candu amu vrea sa
intramu in amenuntele intemplarilor atinse in schitiele
din urma, si fara de aceea, pentru acei ce au ur-
maritu evenemintele, amu repeti nise lucruri cuno-
scute. Resultatulu insa, spanemu, ca afara de o a-
dresa asternuta, nu de multu, ca respunsu la re-
scriptulu prin carele s'a redeschisu diet'a, se reduce
la nimic'a.

Dincolo de Lait'a inca se desch'era dietele
si impreuna cu aceste si a Croatiei. Dara cu tote
aceste nici densesle nu a fostu in stare sa se a-
propia de deslegaree intrebarei celei mari, de a
reconstrui monarchi'a, incatu sa fia tote partile mul-
tiamite. Dietele aceste din urma se disolva (afara
de cea croata, carea numai se amana) si se escriu
alegeri noue pentru diete, iara aceste voru ave a
alege membri pentru o reprezentantia generala nu-
mita: „aduanti'a extraordinaria de senatu impe-
rialu.“ Actiunea acestei reprezentantie ni o va
descoperi viitorulu.

Din tote aceste capetamu unu tablou ne gat'a,
de unu imperiu, ce e aprupe de a fi despartitu
in done parti mari, avendu fia-care parte in sinulu
ei atatea popore cu interese degsebite si gelose fia-
care de independint'a lor si numai putine de su-
premat'a lor, ce se temu ca o voru perde.

Cele mai triste suveniri din anulu trecutu
suntu, ca in urm'a perderiloru celor mari pre cam-
pii nordici de batalii, invingerile de pre campii de
batalia dela media di au fostu totu asi'a de reu res-
platite si asi'a monarchi'a de o parte au predatu
Veneti'a, de alt'a s'a vediatu nevoita a subscie
pacea dela Prag'a, prin carea perdut influint'a ei in
Germani'a. Unu altu reu ce urma dupa acestea fu

epidemi'a, carea secer'a ca si resbelulu atatea mii
de vietii de ale cetatieniloru.

Anulu trecutu ne lasa dara o multime de su-
veniri triste si apesatore si de cestiuni incepute si
neterminate si cari suntu aprupe de a deveni nise
rele acute, cari sa amenintie imperiulu cu impar-
tirea seu cu slavizarea seu in fine cu centralis-
mulu germanisatoriu.

Deca aru da ceriulu, ca in anulu in carele in-
tramu poporele sa fia mai impacatoise si de alta parte
deca aru sprigini devisele cele inalte: „dreptu e-
galu pentru toti“ si „cu puteri unite“, atunci cu
multiamirea carea s'aru introduce intre popore aru
intra si puterea si increderea si in fine netemerea
de nici o amenintiare din afara.

Pentruca dupa constelatiunea de fatia trebuie
sa purtamu grija si de partea acest'a si de aceea
sa cautamu ce ne lasa anulu trecutu de mostenire
in situatiunea politica europena?

La media nopte a imperiului avemu pre Rus-
si'a, carea, dupa cele ce le cetimu in dilele din ur-
ma, nimicesce si cele mai debile remasitie din um-
br'a regatulu polonu si se apropia in tota form'a de
marginile galitiane ale imperiului. Traditiunile ace-
lui statu ereditate dela Petru celu mare ne potu atrage
atentiunea nostra precum si a veciniloru nostri,
cari au cu noi interese comune. Atentiunea no-
stra sa servesca de a ne intielege noi intre noi in-
sine; iara fratiloru din vecin'a Romania, ca se va-
da si se termine odata cu variatiunile ministerieloru,
sa se consondeze intiantru si sa-lu iaca pre ueranu
sa simta si elu ca are are patria si ca face parte
din natiune, pentruca peptulu lui numai a-
tunci devine „bulevardu.“ De alta parte Prus-
si'a tinde, dupa cum se vede din tote intre-
prinderile ei dupa o Germania unita. La media di
Itali'a, de-si ni se asigura ca se afla in relatiunile
cele mai bune cu imperiulu nostru, ceteamu nu
demultu despre deputatiuni din Trieste si Istri'a la
solenitatea intrarei regelui italianu in Veneti'a. Si
cetimu mereu despre reclamariile Trientinului, chiaru
si oficiosu din cause de margini naturale. La me-
dia di, ce-va mai spre iesaritu, suntemu invecinati
cu unu imperiu garbovu de betranu, carele numai
de aceea mai traiesce, pentruca diplomati'a inca nu
e intielesa ce sa puna in loculu lui. Mortea ace-
stui'a pote intru atata fi ingritore pentru noi, in-
catu miscarile ce aru urma dupa dens'a in vecina-
tatea nostra nu aru remane fara de oresi-cari
influintia si asup'a nostra. Si la acesta morte s'a
ivitu simptome in Cret'a, si in tempulu din urma
ni se spune de Tesali'a, de Bulgari'a, de Bosni'a,
si de Herzegovin'a.

Reintoreudu-ne din acesta revista la noi in-
sine apoi avemu sa inregistramu, ca miscarile po-
litice interne au datu ocaziune la disparitati in si-
nulu natiunei chiaru, cari ratema, ba surpa vedi'a si in-
teresele natiunali si care disparitati amu dori ca catu
mai curendu sa se termine si inca asi'a, ca iara sa
ne intalnimu toti in cugetele si in lucrurile nostre
spre binele nostru comunu.

Ce avemu sa impartasimu si ce-va imbu-
curatoriu este, ca biseric'a greco-orientala in anulu

acest'a a serbatu alu IV sinodu episcopescu si au
inauguratu Consistoriulu apelatoriu. Dece ceriulu
ca sa nu terminamu anulu acest'a, in care intramu,
fara de a fi serbatu sinodulu metropolitanu gr. or.
romanu celu dintaiu dupa mai doue sute de ani!

Caveant Consules.

Sabiu 31 Decembre 1866.

Este unu ce in genere cunoscutu, ca o fami-
lia si pote ave secretele sele familiari, fara ca ace-
le secrete sa vateme pre cine-va. Este si ace-
ea cunoscutu, ca acele potu remane numai pana a-
tunci secrete, pana candu capii si membrii cei ma-
jorenti ai familiei pastreza secretulu, ca o santientia
familiaria, in animele lor. Indata ce acestu secretu
se divulgeza, prin lasitatea capului, seu limbii
unui altu membru familiaru, fiindu chiaru si lucrulu
celu mai inocentu, santientia acest'a se profaneza,
si profanata ea si perde pretiulu seu celu dintaiu, se
intorce contra sinulu familiaru, si sanctuarulu ei
devine obiectulu vorbeloru, prin totu felulu de adu-
nari si siediatori si deca nu casuinezu altu ce-va,
celu putinu espune la deridune.

Cu dorere trebuie sa marturisimu, ca putini
voru fi cari nu voru intielege, care este obiectulu
asemenarei nostre, si pentru acei putini nu dicemu
alta decatu, ca famili'a nostra natiunala, asi'a a patit'o
cu intielegerea ei confidentiala tinuta la
Alb'a Iuli'a, cu ocaziunea Adunarei generali a Aso-
ciatiunei nostre romane.

Unu corospundinte alu „Concordiei“ a fostu, carele
a pusu mai intaiu man'a pre perdea si o a datu in laturi.
In Concordia au pasitu acum doi domni dupa olalta sa o
desvelisca in totalitatea ei; mai multu, celu din
urma i atribuie mai multe lucruri cari nu a fostu,
numai ca acea cointielegere sa fia mai tavalita si
mai rusnata; — ambii insa se radima numai si nu-
mai pre ne insi elatorea dloru memoria seu
tinere de minte. Ore sa punemu acum si noi cuti-
tulu anatomicu, se intrebuintiamu si noi alchimi'a pu-
blicitatii? sa taiamu si sa descompunemu acestu
cruduti productu in elementele lui? Acesta con-
ferintia nu au fostu o corporatiune constituita cu
tote formele ei; dara cu tote aceste nu s'a facutu fara de
cointielegerea capiloru si a unoru inteliginti recunoscuti
ai natiunei, nu a emisu acte, cari sa dea ansa la provo-
cari de rectificari inaintea autoritatiloru tieri, ea
asi'a dara au fostu unu ce nevatematoriu pentru ori
si cine, ea a avutu elementele legalitatii si fara de
a-si da form'a din afara, ea trebuia si trebuie, asi'a
dara, deca nu alt'a, a strucat la pecatele! fara
de a o necinsti, nici cu cutitulu anatomicu alu pu-
blicitatii, nici prin aplicarea chemiei disolutorie,
deca nu vomu sa ne demustramu minorenit-
atea politica in tota puterea cuventulu.

Pietatea catra afacere si catra aceea in numele
carei era sa fia acea afacere ne impune dara si a-
cum a nu intra in amenuntele ei, ci a remane nu-
mai pre langa cele ce s'a disu si pana acum din
partea nostra, ceea-ce ne o intarase si insusi dlu
Densusianu candu spune apriatu: „Escelentia
Sea Siagan'a este invoitu cu asternerea memorialulu,
dar dice etc.“ caci altmintre cum aru fi

pututu dice ca este involtu cu asternerea memoria-
lului, deca nu aru fi fostu o cointelegere in privinti'a
obiectului acestuia. Adaugemu in sa ca nici memori'a
unui'a, nici notiile celuilaltu dintre dd. ce facura des-
coperirile din urma nu sunt de ajunsu, pentruca mai
antaid ambii si contradicu in privinti'a persóneloru,
precandu noi de-si nu amu fostu de fatia in conferintia,
dar fiindu in apropiare ne aducemu aminte, ca aco-
lo a fostu si dd. Dr. Vasiciu, Senat. si Advoc.
Nicol'a din Abrudu.

Dara deca nu putem sa vorbim despre a-
menuntele conferintiei, ne va fi permis a vorbi
despre cele ce unulu dintre acesti domni nega cu
totulu si altulu le retace, adeca de cele ce s'a pe-
trecutu la mes'a unde, Metropolitii siedeau langa
o lalta si vorbeau in tonu confidentialu despre lu-
cruri atingatore de cauza in cestiune si, unde au
fostu vorb'a si despre rezultatulu convorbirei. A-
colo dlu Dr. Bobu, pre departe de a arata semne
sa fia patitu unu asi'a de aspru afrontu, dupa cum
afirma dlu Densusi'anu in „Concordia“, era
incantatu de modulu celu nimeritu alu Escel.
Sele Metropolitulu Siagun'a, alesu pentru portarea
causei nationali, intarindu, ca si la Clusiu au facutu
forte bine cu motiunea sea, si ca numai acest'a e
modulu celu salutariu; — unu ce frapantu pentru
acelu ce sciea, ca dlu Dr. era mai inainte de alte
principii in procederea la deslegarea problemei na-
tional si si mai frapantu, candu i s'aru mai fi intem-
platu si ceea ce dice dlu Densusi'anu.

Fiindu lucrulu asi'a, ba chiaru sa supunemu
pre unu momentu, ca asi'a au decursu lucrurile
cum se descriu de cei doi domni, si inca cu contradiceri
cu totu, ore delaturase afirmatiunea nostra, ca a fostu
intielegere si a fostu vorb'a si de obiectulu intielegerei,
ca sa se faca unu memorialu asemenea votulu dela
Clusiu? Si mai departe apoi pasindu, intrebamu, iara pre-
supunendu ca conferinti'a alb'a-iuliana asi'a a fostu,
dupa cum se vede ca o dorescu unii sa fia fostu, ca era
dreptu, era intieptiesce, era spre folosulu natiu-
nei, ca sa se urmedie modulu de procedere unila-
teralu, cu total'a ocolire a Sabiului, — precum s'a
urmatu? Este trecutu! Copilari'a copilaria re-
mane, ori cate sticle se voru pune, ca sa se franga
radiele spre a se produce o fata morgana.

Aru mai fi dloru unele si altele de observatu,
dara pentru binele pacei le lasamu ne dise si re-
manemu pre langa aceea, ca de o parte intalnirea

acesta la mesa, precum si alte intalniri; constata-
rile in scrisu dela barbati de cea mai mare con-
sideratiune, dau lucrulu o alta fatia.

Amu dori acum dupa-ce la tote interpelarile
nostre nu s'a datu unu respnsu de a dreptulu,
ca sa ajungemu odata acolo, incatu sa nu a-
vem a pasi numai contra sentimentalitatiloru, ani-
mositatiloru, rancunei personali si a astoru felu de
„vorbe“, cari tote arunca o umbra posomorita asu-
pra natiunei si a causei nostre. Cestiunea sa nu
se inverta prelanga ochii cei frumosi seu uriti ai
cutarui si cutari barbatu nationalu, din cari sa ce-
tesca cine-va nobletia seu lirani'a animei cutaru-
i'a s. a. s. a. Aceste suntu flacuri, nedemne si
de cestiunea in care se mesteca, si de barbati cari
voru sa treca de barbati conducatori ai natiunei,
fia acei'a cine aru fi. Si de aceea amu dori, ca
toti barbati nationali, in fati'aseriositatii lucruriloru,
prin adoperatiunea loru la o conlucrare armonica
in caus'a nationala, sa incepa pretiu mai tare insem-
netatea si seriositatea lucruriloru; iera de alta par-
te a nu lasa paladiile cele mai scumpe nationali pe
man'a unor'a, cari nu au simtiu nici pentru santie-
ni'a nici respectulu catra internulu loru nationalu!
Famili'a nostra nationala sa revina la respectulu ei
cuvenitu. Ea sa nu stea inapoi'a altoru popore cu
tote insusirile onetitatiei.

Atunci natiunea, deca din nepriceperea unor'a si
pote din nu bun'a credintia a altor'a, a trebuitu
sa inrosiasca de insusi fii de ai ei si deca a
perdutu acum o ocaziune de a face unu pasu ina-
inte in eluptarea drepturiloru ei, celu putinu nu aru
fi contumaciata si pre viitoriu. Si viitorulu astadi
nu ascapta multu, elu vine cu veementi'a puterei de
vaporu si cu iutiela fulgerulu electricu!

Evenimente politice.

Sabiulu in 31 Decembre.

„Wiener Zeitung“ dela 9 Ianuaru c. n. publica
unu biletu de mana imperatescu catra ministrulu de
justitia prin carele se da amnestia de presa si la-
sarea tuturor urmáriloru provenite din condemnari
de acestu felu de crime seu delete.

Din Pest'a se telegrafa ca alalta eri nu se
putu tine siedintia dietala, din cauza ca erau pre putini
membri. In acelasi telegramu se spune de o con-
ferintia intre Sennyei, Andrassy si Gorove cu de

Beust; de fatia fura si Belcredi si Majlath. —
Totu din Pest'a se mai telegrafeza ca stang'a in o
conferintia a decisu a primi pre langa putine mo-
dificatiuni adres'a proiectata de Deak pentru sus-
pendarea patentei de intregirea armatei.

Patent'a imperatesca din 2 Ianuaru 1867.

Pe basea patentei din 20 Septembre 1865
regimulu Nostru a introdusu pertraterea cu ablega-
tii tieriloru a coronei nostre ungueresci, spre impo-
carea pretensiuniloru de dreptu contradicatore in
privinti'a institutiuniloru constitutionale ale impe-
riului.

Cu privire la starea acestei pertratari si cu
intentiunea de a ajunge o deslegare intemelata, dré-
pta in tota privinti'a si catu se pote de grabnica a
problemei pre insemnate, amu otaritu a conchiamá
la conlucrare ablegatii celoru-lalte regate si tieri.

De-si Noi suntemu pre aplecati a lua in con-
sideratiune conceptele de dreptu ale singurateci-
loru parti ale imperiului, totusi privim de cea
mai d'antia si mai santa detorintia a Nostra a tine
nestramutaveru in acesta privintia sustarea asecu-
rata a monarchi-i si a intereselor ei comune ca
tinta si t.elu.

Relatiunile tempului, pusetiunea imperiului a-
semenea pretindu neincungiuraveru ca pertratari
despre cestiunea constitutionala sa se sfersiesca
catu mai curendu, si ca dupa aceea diferitele con-
cepte de dreptu si pretensiunile regatelor si tie-
riloru ce nu se tinu de corón'a Ungariei sa se re-
solvésca intr'o adunare comuna din punctu de ve-
dere a intaririi sustarei monarchiei.

O alipire neclatita de unu punctu formalu de
manecare, ce singuru singurelu aru predomni mo-
dulu de pertratari la afacerea de impacare aru
conturbá resolvirea problemei, aru periclitá seriosu
principiulu constitutionalu — pre care cu totu a-
dinsulu voimu a-lu pasira si alu asecura pentru
venitoriu, — aru pune pedeci insemnate regularei
definitive a referintiloru interne de statu, incatu
prin acot'a calamitatile statulu s'aru inmultu in locu
a le delaturá.

Noi dara, sentindu-ne indemnati a conchiamá
representantii, numiteloru regate si tieri la sena-
tulu extraordinariu imperialu si a estinde acesta

FOISIORA.

Impartasiri dintr'unu manuscriptu,
ce tractéza despre Dreptulu Canonicu alu Bisericei
greco-resaritene ortodoxe ecumenice.

Notiunea si definitiunea dreptu-
lui canonicu.

Dreptulu insemnéza in genere consunarea cu
legea; deci si dreptulu canonicu in specie insemnéza
consunarea cu canónele. De unde urméza: 1) ca
dreptulu canonicu ca sciintia este acea sciintia, ca-
rea cuprinde si esplica drepturile eclesiastice; 2)
luandu-se obiectivu este complexulu legiloru bise-
ricesci, care norméza drepturile si oficiile bise-
ricesci si ale membriloru bisericei; 3) luandu-se
subiectivu dreptulu canonicu, este complexulu
drepturiloru, care compete bisericei dupa dreptulu
obiectivu in afacerile si referintiele ei interne si
externe; iar 4) jurisprudentia canonicu este abili-
tatea, de a deduce din principii si a aplica la ca-
suri ocurente legile bisericesci, prin care se de-
termina drepturile si oficiile bisericesci si a mem-
briloru ei.

Necesitatea jurisprudentiei canonice.

Jurisprudentia canonicu este necesaria pentru
preoti si laici, precum si pentru amplotiati mari si
mici ai statulu.

Pentru preoti: caci clerulu fara cuno-
scinti'a dreptulu canonicu nu scie representá bise-
ric'a in acele felurite intimplari, in cari elu deve-
ni prea adese ori; elu nu va sci sa se folo-
sésca nici de interesele chiamarei sele ce le
da lui pusetiunea lui in biserica si statu,
deca nu va fi versatu in dreptulu canonicu; elu din
nesciinti'a dreptulu canonicu pote sa faca, cu va-
temarea bisericei, chiamarei sele si a poporulu
credinciosu, unele lucruri, care de siguru nu le-aru
fi facutu, deca aru fi avutu cunescinti'a dreptulu
canonicu; in fine este afara de indoiela, ca unu
cleru, carele nu e povetuitu sistematicu in sciinti'a
dreptulu canonicu, nu este capace, a desvoltá in
adunari bisericesci acea acivitate, carea se astepta
dela elu, si asi'a nu se pote numi cleru cualificatu,
deca-i lipsesce un'a din sciintiele cele cardinali bi-
sericesci. De aceea si pagubele de aci provenito-
re suntu mari si multe si nu se potu mesura cu
nici o cumpana.

Jurisprudentia canonicu este necesaria si pen-
tru crestini carturari, onoratori

si demnitari fara deosebire de posturi, pen-
tru ca dupa institutiunile bisericei nostre ei suntu
chiamati, a lua parte la adunari bisericesci, unde
se tractéza despre binele si vadi'a bisericei, despre
obiecte economico-bisericesci, scolari, fundatiionali
si filantropice, precum si despre alegerea clerulu
parochialu, a invetiatoriloru, a oficiantiloru bise-
ricesci si a Arhieriloru. Deci ca sa póta ei co-
respunde unei asemenea chiamari pe catu onorifice,
pre atatu si taietore in vietu'a bisericei este inve-
deratu ca au trebuintia de sciinti'a dreptulu cano-
nicu, ca de unu indreptariu legiuitu si siguru pen-
tru deslegarea problemelor, ce se tractéza la a-
celea adunari bisericesci.

Pentru amplotiati mari si mici ai
statulu, ca sa scie trage lini'a demarcale in-
tre potestatea bisericei si a statulu, ca sa se póta
convinge, ca bisericea inaintéza sporirea scopuriloru
statulu, invetiendu pre crestini, ca tota stapanirea
este dela Ddieu, ca Imperatulu este unsulu Domnu-
lui; ca sa recunósca, cumca Ddieu au datu némului
omenescu doue daruri mari — preoti'a si stapani-
rea statulu.

Cea d'antiau grijesce pentru servituri ddieesci,
pentru religiositatea si moralitatea poporulu prin
invetiaturi si deslusiri, cea din urma intocmesce
celelalte lucruri ale omulu, si cumca autoritatea

conchiamare și asupra casei noastre de sus, voim să împreună respectarea pretențiilor ce prin activitatea de mai mulți ani a reprezentanților acestor țări se castigă pe baza otărilor statului sen. imperial de la 26 Februarie 1861, — cu recunoșterea dreptului ce diplomă Noastră din 20 Octombrie 1860 le concede dietelor la întrebări de trebi comune, trimițându-le deputații lor.

E voința Noastră, ca numărul membrilor ce se voru trimite din fiecare țară să corespundă sumei ce o definește legea despre reprezentanții imperiului, și că să se eschida ori-ce fel de instrucțiuni. Necesitatea urgentă pentru sporirea impacării demanda delaturarea fiecărei pedeci.

În privința publicității ședințelor și a comunicațiilor ambelor case ale căroră președinți și vice-președinți ne rezervăm a-i denumi Noi, precum și în privința îndreptării ministrilor Noștri a capilor de la locurile centrale la participarea consultărilor voru avea valoare dispozițiile legilor din 26 Febr. și 31 Iulie 1861.

Fiindcă deja în timpul mai de aproape espiră periodul de șase ani al mandatelor pentru dietele țerilor, și dorindu Noi să păstrăm popoarelor Noștre eserearea renoita a dreptului de alege la o problema atât de momentosă, ne vedem îndemnați să renuim alege nouă pentru deputații dietei.

Contându Noi dăra la sentiul patriotic și devotat sacrificiilor alu popoarelor Noștre acceptându că, pretiuindu-se seriosă pusețiune, interesele private cu voia se se subordoneze unicului scopu comunu : a scuti integritatea imperiului în condițiile se de vieti — renuim, ascultându și sfatul ministrilor Noștri, după cum urmăza :

Art. I. Dietele Boemiei, Dalmatiei, Galitiei și Lodomeriei cu Cracovi'a, a Austriei de jos și de sus de Enns, a Salisburgului, Stiriei, Carintiei, Carnioliei, Bucovinei, Moraviei, Silesiei, Tirolului, Foralbergului, Istriei, Gorizici, și Gradiscei sunt suspendate.

Art. II. Alegerile nouă pentru aceste diete au să se facă fără întârziere.

Art. III. Dietele ce voru conveni pe baza acestor alegeri nouă, apoi senatul cetățenesc din Trieste sunt conchiamate pe 11 Februarie a. c. la locurile lor legale de adunare.

Art. IV. Impartășirea acestei patente a Noștre imp. și provocarea la alege pentru adunarea extraordinară a senatului imp. are să formeze unele obiecte ale proiectelor și referințele activității dietelor conchiamate precum și a senatului orășenesc din Trieste.

Art. V. Senatul imperial extraordinar se conchiamă pe 25 Februarie a. c. în capitală și ședința noastră Viena.

Art. VI. Sfatuirea despre cestiunea constituțională va fi unicul obiect al activității senatului imp. extraordinar.

Diuariile englezesci despre cestiunea naționalităților în Ungaria.

(Zukunft.)

Între diuariile acelea streine, cari și îndreptăta cu deosebire în timpul mai din urmă o atenție mai viă asupra relațiilor interne ale Austriei, se numără și „Times“; pe când corespundentele din Berlin pricepe cu deosebire cestiunea polonă intr'unu modu îmbucurător pentru rusii cei mici (rusini) și asiă comunica cetitorilor lui „Times“ în estensu (pe largu) mai mulți articuli de ai lui „Slovo“ și satirele muscatore ale lui „Strachopud“, pe atunci corespundentele specialu din Viena și îndreptăza privirea cu deosebire la negociațiile dietei croatice și ungare. Noi credem că suntem datori a face cunoscute cetitorilor noștri următoarele espectoratiuni și din causă aceea, că să arătăm, că în urmă și jurnalistică englesă au venit la priceperea cea adevărată și au început a privi liberalismul polon și magiaru din punctul de vedere celu adevăratu.

După ce informăza reporterul despre negociațiile adresei dietei croatice, trece la cea ungara și se exprima despre ședința din 15 Decembrie și despre dezbaterile ce s'au ivit în ședința această despre cestiunea naționalităților, în modu următoriu : „În ședința aceea s'au făcutu o discuție furtunosă; o discuție de prevestire pentru Ungaria. Ea privea la cestiunea naționalităților. Svetozar Mileticu, unu serbu, se opunea adresei. „Este o vatemare flagrantă“ — dice elu — „a dorințelor celor drepte ale naționalităților nemagiare, a impune în adresă motivată tuturor naționalilor, cari locuesc în Ungaria, și

pulu naționalității magiare. Magarii ceru, că totu întielegându-se și triunitul regatu, să se plece înaintea ministerului ungaru respundătoriu. . . . Ei vorbeau despre „a se radimă pe Austria“, vreau însă se abusede de ajutorul Austriei spre suprimerea (apăsarea) tuturor celorlalte naționalități.“

Stratimiroviciu, conducătorul Serbilor în rebelulă civi din anul 1848, sprigină pe Meleticiu. Deak respunse : „Până nu va fi restituită constituțiunea nu pôte esista în țără această fără o naționalitate politică, aceea cuprinde în sine pe magiari, serbi, români și slovaci.“ (Mileticiu — „eu protestedi.“) Deak îndreptă după aceea pe vorbitorul de mai înainte, pentru că aminti despre Croația și Slavonia că despre „triunitul regatu“, pe când constituțiunea ungara nu recunoșce numărul această. Unu amendamentu a lui Stratimiroviciu, că să se substitue cuvintele adresei „națiunea magiară“ prin cuvintele „națiunile Ungariei“ produse o dezbateri infocată. Încă mai viădă reminiscențe reutaciōse din luptele selbatice ale anului 1848, cari mai bine aru fi fostu date de jă uitărei. Însă totu întiesc într'acolo, că să arete, că magarii puțin au inviatu de la timpul acelă încōce, când în anul 1848 au iritatu prin aroganța lor superba pe naționalitățile nemagiare la revoluțiunea armată.

Domnesce o asemanare tristă între situațiunea de astăzi și cea de la începutul anului 1848. Atunci, că și acum, unu regim în Viena, a căru nesunția, de a sustinea o relațiune bună fatia cu Ungaria, au fostu ren întrebunțiată din partea magiarilor. Croații se vedu necesități, de a-si aperi dreptul lor publicu chiar în contră atacurilor magiarilor; serbii și români suntu gat'ă în totu momentulu, a pasi cu energia pe scenă luptei pentru aperierea privilegiilor și a naționalității lor. Noi scim cu totu, la ce sferșitu au dusu anul 1848, și totuși Ungaria au avutu pe atunci încă barbati de statu, și mulți barbati forte bine dotati și educati cari și consacra vieti lor politice. Acum au ramas numai vreo-cățiva puțin barbati bețrâni din generațiunea această, căroră firoscă le este incredințiată conducerea. Dintre cei ce urmăru după ei suntu numai puțin, cari au avere și educațiune de ajunsu, spre a cunōce urmările, la cari trebuie să ducă continuarea manierei prezente sinucidătoare. Și totuși au fostu în stare a aduce chiar și pe astfelu de barbati că deak într'o pozițiune, în care elu persistă cu cerbicositate, că să se reintroducă legile și instituțiunile, cari s'au storsu în anul 1848 în urmă unei irități turbate de la unu regim debi. Magiarilor le place, a se fali cu aceea, că ochii Europei suntu atințiti asupra lor; și uita însă, că această nu se întâmplă pentru ei, ci pentru imperiul austriacu, din care ei formăza o parte. Magarii potu fi asigurați despre trei lucruri. Dea voru negligă de astadata casulu acestă oportunu, atunci această va fi numai vină lor; nimenea în Europă nu-i va compati, și nici odată nu li se va mai oferi o ocaziune asiă favoritoare.“ Asiă vorbesce „Times.“

După ce amu citatu fōi englesă a lumii „Times“ despre „cestiunea ungara“, să audim și vocea altui diuariu englesu a lui „Herald“. Acestă scrie : Tocmă cându aru acceptă Imperatul Austriei legile ungare din anul 1848 necondiționat, despre ceea ce chiar și magarii cei moderati nu credu, că se va putea implini, Viena totuși nu aru avea încă nici o garanție, că va

bisericeii are începutul seu de la Ddiu, că și stăpanirea statului și ca amendouă acestea suntu înfrumșetări ale vietii omenesci.

Originea dreptului canonicu.

De ore-ce biserică este adunarea credinciosilor, carea reprezintă o societate spre marturisirea, promovarea și ajungerea scopurilor religioșari și că atare, că și ori care alta societate, are instituțiunile și canōnele se proprii, după care ea administrăza, regulăza și manduce afacerile se spre ajungerea scopului ei, care este religiositate, moralitatea și mostenirea imperatlei lui Ddiu; și de ore-ce Domnulu și mantuitorulu nostru Iisus Christos au întemeiatu biserică noastră cea ună, sântă, sobornicēscă și apostolēscă și iau datu ei invetiaturi, îndreptări și povetie, care tōte suntu espuse în Evangeliă lui Mateiu, Marcu, Lucă și Ioann pentru totu timpii până la finea lumii : pentru aceea, marturisim, că originea dreptului canonicu alu bisericeii noastre se trage de la invetiaturile, îndreptările și povetiile Domnului nostru Iisus Christos, scrise și de cătra noi mostenite în Evangelia.

Desvoltarea primitivă a dreptului canonicu.

Mantuitorulu Christos inzeștrându cu puterea de sus pre apostoli, li-a disu lor înainte

înălțării se la ceru : mergându invetiati tōte nēmurile, botezându-i pre ei în numele Tatălui și alu Fiului și alu sântului Duchu; invetiându-i, să pādiescă tōte, „câte amu poruncitu vōu“. Apostoli urmandu demandatiunei mantuitorului s'au dusu în tōta lumea, și la tōte nēmurile, încātu au esit în totu pamentulu vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor. Astfelu invetiatură lui Christos s'au făcutu religiune universală, pe carea au imbratșiat'o deosebite popore de felurite moravuri și obiceiuri, care au provenitu din religiunile lor de mai înainte.

Și toc'mă acestea impregiurări au produsu în creștinii cei noi unele cugetări și păreri, cari cereau îndreptare și regulare fatia cu creștinismulu. De aceea vedindu apostoli necesitatea prejudecării și a regulării unor cugetări și pareri, ce se ivira între creștini și produsera între ei nemulțamire, precum și necesitatea reducerii lor la o mesură, ce corespunde invetiaturilor principali ale lui Christos, n'au pregetatu, a se adună în sobore, și acolo a decide nedumeririle, și a aduce mesuri spre mai departe desvoltare a sentiului religios și filantropicu, și spre ocarmuirea bisericeii întregi și spre a celor particulari, cari să sustina unimea internă a religiunei universale fundate prin Christos și lalite prin ei în uniformitatea esternă a ocarmuirii spirituale.

Deci aceste otăriri ale Apostolilor, care suntu depuse în faptele și scrierile lor, basate pe invetiaturile și poruncile lui Christos și effluse dintr'ensele, infatșiedia desvoltarea primitivă a dreptului canonicu. (Va urmă.)

succede complanarea cu Pest'a — pre lângă toate declarațiile și asigurările partitului magiar moderat. Partidul radical și atunci aru continuă încă opoziția cea mai aprigă, precum și Deák cu toată partidul lui abia ne poate garanta, ca elu s'aru opune resolutionistilor cu resolutione și serioșitate. Cu toate ca Deák asigură cu cuvintele cele mai loiale, cumca elu și partidul lui sunt aplecați la o complanare durabilă. Deacă privim însă la bas'a interesului acestuia, atunci aflăm, ca complanarea între Vien'a și Pest'a aru trebui să stea într'aceea, că să se facă totu. ce se poftescă în Pest'a, și nimic'a, ce se poftescă în Vien'a.

Prin urmare conflictul se poate deslegă, însă numai asiă, precum poftescă magiarul, adevă, că să li se supună corón'a în toate neconditionat. Deci și deacă amu lasă, ca Deák și partidul lui nu aspira la nimic'a altu ce-va, decât la restituirea autonomiei omnilaterale a Ungariei, și o înflăntare cuviincioasă asupra afacerilor comuni ale monarhiei întregi, și ca într'adeveru aru viețui în pace cu regele lor și cu celelalte popore ale imperiului, trebuie să ne mirăm numai de orbirea, de carea e dominată partidul acest'a. Procederea de acum a Domnilor acestor'a în susu este pernicioasă și vătămătoare, înimica fatia cu tierile nemagiar ale imperiului și luatu lucrulu în întielesulu celu mai domolu ne oferesce spectacolulu egoismulu celu mai curios și mai scurtu vedietoriu.

Sabiiu 28 Decembre. Eri s'a tinutu ședința Comitetului Asociației. Se va publica protocolulu în nrulu venitoriu.

Principatele române unite.

Bucuresci 28 Decembre 1866.

Românii, și mai cu sēma Bucurescianii petrecura serbatorile nascerei, nascendu și densii pe toată dñ'a câte unu ministeriu și chiaru câte două, cari de cari mai mestecate și prin urmare mai puțin viețuitor.

Dupa această ciudată și destul de neplăcută petrecere, la care pres'a, multamita serbatorilor, nu luă nici o parte, aflăm eric ca ministeriulu s'a înduplecatu a-si atrage demisiunea. Acei cari au cetitu revist'a „Romanului“ de Dumineca știu ca, dupa noi, ministeriulu a făcutu bine de si-a retras demisiunea ba încă și ca eră datoriu să remana la putere.

Eră datoriu să remana, pentruca cu câtu o situație este mai grea cu atât unu ministeriu, candu nu este silitu, seu din caus'a unei asolute și invederate, vointie a natiunii de a se retrage, seu din caus'a unei recunoscute neputințe din parte-i de a ține cărm'a, este datoriu să remana la putere și se lupte cu țaria spre a învinge greutățile seu a perii, dar a perii luptandu cu țaria și legalitate.

Ministeriulu actualu este compus de barbati onorabili și cari sunt stimati de toti. Camer'a n'a manifestatu într'unu modu evidente ca n'are încredere în ministeriu. Pe ce temei dar se retragea ministeriulu? Și cum nescē barbati politici potu uia ca retragendu-se dela putere, fără a motiva retragerea lor și fără ca acele motive să fie cunoscute și întieșe de natiune, aducă învelmasiela în spirite și acea învelmasiela poate deveni vătămătoare regimulu constituțional. „Rom.“

Varietăți.

** (Corespondința Majest. Sele a Imperatului și a regelui din Itali'a.) Voru fi trecutu vre-o câte-va septe-

măni, de candu s'au anunțiatu, ca printiulu de corónă din Itali'a va sosi în tempulu carnelului seu nemijlocitu dupa această în Vien'a. Șcirea această să suplinesce prin aceea, ca visit'a această a printiului de corónă a produsu o corespundință între Majest. Sea Imperatulu și regele Victoru Emanuilu. Regele din Itali'a făcu inițiativ'a la corespundința această și informă pre Imperatulu despre calatori'a proiectată a printiului în Germani'a de nordu. Majest. Sea luă dupa aceea ansă, și declară regelui din Itali'a, ca printiulu de corónă poate fi asiguratu de primirea cea mai caldoroasă. Corespundința între ambii monarhi au făcutu prea firesce în cercurile de curte impresiune mare; unu pasagiu din epistol'a Majest. Sele Imperatului să se fi declarat într'acolo, ca ce au trecutu nu se poate face nefăcutu, ca însă de aci înainte între suverani din Austri'a și Itali'a se potu ivi relațiile cele mai amicali în loculu sensatiunei celei iritate, sub care au suferitu ambele imperii.

** Cetim, ca în Alb'a Iuli'a, va ești încă în decursulu anulu acestuia o scriere periodică bisericească septemariană, în form'a scrierei periodice „Religio“, sub protectoratulu Escelentiei Sele Episcopulu rom. cat. — Redactorulu ei încă nu ne este cunoscutu.

** Colonelulu și Comand. fortăreței și insulei Liss'a, Davidu Ursu de Margina după „W Ztg.“, la cererea sea s'a pusă iară în pensiu.

** Din Ajudu se scrie, ca încă în noștea de 28 Dec. st. n. vueră unu vifor infricosiatu cu nea, după această urmă unu și tunetu fulgeru veementu; fulgerulu lovii lângă biseric'a ref., dela carea se și daramă doi pereți. În biserică însăși la desciderea usiei se simți unu mirosu greu de sulfure (pucioasă).

** Eri a explodatu în fabric'a de parafinu de aici o caldare cu care ocașione s'a periclitatu 3 omeni.

** La Eppi'a din Gerl'a, s'a fundatu în urmă încuviințării primite dela înaltulu gubernu o tipografia, în carea s'au și începutu lucrulu. Din mijlocele statulu s'au predatu dlui Eppu 200,000 f. pentru clădirea unei locuințe proprii, unei biserici și unui seminaru, și s'au și cumpertu locurile, unde să radice edificiele. Asemenea se dice ca va, să se înființedie aici și unu gimnasiu român.

** În Galati au sositu vaporulu de resbelu și patru barce cu tunuri ordinate încă de regimulu principelui Cus'a.

Publicarea

banilor încursi la fondulu Asoc. dela ședința Comitetulu Asoc. transe tinută în Decembre 1866 până la ședința aceluși tinută în 8 Ianuariu 1867.

1. prin Rvnd. D. Protop. și col. Asoc. în Lipov'a Ioann Tieranu s'a transmis la fondulu Asoc. sum'a de 9 fl. 75 xr. v. a. și anume:

a) ca taxa de m. ord. pre an. 1865/6 dela Rvnd. D. Sea 5 fl.

b) pentru câte 5 esemplare din actele ad. gen. V și VI 4 fl. 75 xr. Sum'a 9 fl. 75 xr.

2. Deapreptulu la cas'a Asoc. a încursu:

a) dela Esc. Sea Dlu Archiepiscopu și Metropolitu Andreiu Br. de Siagu'n'a pentru 2 esemplare ad. VI 70 xr. v. a.

b) dela D. Red. Nicolau Cristea pentru 1 esemplariu act. ad. VI 35 xr. v. a.

c) dela d. c. r. Capitanu în pensiu și casariu alu Asoc. Const. Stezariu pentru 1 esempl. act. ad. gen. VI 35 xr. v. a. Sum'a 1 f. 40 xr. v. a.

Dela Secretariatulu Asoc. transe române. Sabiiu 8 Ianuariu 1867 n.

Nr. 45—3 Concursu.

Pentru întregirea stațiunei vacante de invetiatoriu în comunitatea gr. res. Bucovetiu, ce este în-

gremiată înclitulu comitatu alu Carasiului și Protopresbiteratulu gr. or. român alu Fagetulu se escrie prin această concursu.

Cu această stațiune sunt impregnate următoarele emolumente anuale:

a) în bani ga'ta: léfa anuale de 84 fl. v. a.

b) în naturale: 10 metie de grâu; 20 metie de cucuruș; 100 ponti de sare; 100 ponti de clisă; 15 ponti de lumini; 8 orgii de lemne; unu lantiu de grădina și cartiru liberu.

Doritorii de a ocupă acestu postu de invetiatoriu voru avé a îndiestră petitiunile lor concursuale, timbrate după cuviința, cu estrasulu de botediu, cu atestatele despre absolvirea cu sporiu bunu a cursulu pedagogicu în institutul preparandiulu în Aradu, apoi despre servitiulu de până acum și purtarea lor morală și politică și astfelu îndiestrate le voru subterne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu dieceșei Caransebesiulu până la 15 Ianuariu calend. vechiu 1867.

Caransebesiu 8 Decembre 1866.

Consistoriulu dieceșei Caransebesiulu.

Nr. 46—2 Concursu.

Prin această se publica tuturor invetiatorilor și preparandilor, cumca pre stațiunea invetiatorească română din Saravol'a, îndiestrată cu veniturile anuale de: 157½ fl. v. a., 2 jugere de aratură, 60 chible de grâu, 15 ponti de sare, 13 ponti de lumini, 100 ponti de clisă, 2 stângini de lemne, 10 stângini de paie și cortelu liberu — se deschide Concursulu pre lângă terminulu dela întâi'a publicare de patru septemăni, până candu doritorii de a ocupă acestu postu sunt avisati a subterne acestui Consistoriu diecesanu recursurile sele cuviincioșu timbrate și provideute cu estrasulu de botezu, cu adevărintiele despre științele absolute, despre servitiulu de până aci și despre purtarea sea morală și politică.

Din ședința Consistorială școlastică în Temišiur'a tinută în 15 Novembre 1866.

Dreptmaritoriuulu Consistoriu Temišianu.

Nr. 47—2 Concursu

Prin această se publica tuturor invetiatorilor și preparandilor, cumca pe stațiunea invetiatorească română din Fenlacu, îndiestrată cu veniturile anuale de 126 fl. v. a. 3 jugere de aratură, 1 jugere de livade, ½ jugerere de grădina, 60 chible de grâu, 80 ponti de sare, 100 ponti de clisă, 25 ponti de lumini, 6 stângini de lemne și cortelu liberu — se deschide prin această concursu pre lângă terminulu dela întâi'a publicare de patru septemăni, până candu doritorii de a cuprinde acestu postu sunt avisati a subterne acestui consistoriu diecesanu recursurile sele cuviincioșe timbrate și provideute cu estrasulu de botezu, cu adevărintiele despre științele absolute, despre servitiulu de până aci, și despre purtarea sea morală și politică.

Din ședința Consistorială școlastică în Timišiur'a în 15 Novembre, 1866 tinută.

Dreptmaritoriuulu Consistoriu Temišianu.

CORESP. „TELEGRAFULUI ROMANU.“ Ilustr. S. Dlu Comite supremu G. P. în Aradu: Fiindu abonamentulu pe ½ de anu numai 4 fl., 1 fl. ce întrece s'a pastratu pentru semestrulu alu doilea, candu voru fi de a se transmite numai 3 fl. — Comunit. Combousiu o szt. Anna în Ungari'a: 1 fl. ce întrece plat'a abonamentulu remâne să se facă dispusețiune din partea on. comunități abonatōre, Pr. On. P. Sav'a Popoviciu Barcianu în Resinari: 50 xr. întrecatori la abou. se restituie; iară On. D. F. în MV. să dispuna de ei după vointia. — D. I. M. în Alb'a-Iuli'a: bine! salutare! P. on. D. I. în Mehadi'a: Ve multamimulu pentu nobilele simțieminte și pentu atentiunea Dvōștra. La mai multi: Cordială salutare și frăția!